

2021.gada 26.janvārī

SASKAŅOTS

Labklājības ministrijas izveidotās uzraudzības padomes sēdē
2021.gada 26.janvārī

Metodoloģija bērnu ar uzvedības traucējumiem un saskarsmes grūtībām agresijas un vardarbības mazināšanai un sociālās iekļaušanas veicināšanai

Ievads

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija (turpmāk – VBTAI) ar Eiropas Sociālā fonda līdzekļu atbalstu no 2016.gada aprīļa līdz 2023.gada decembrim īsteno projektu Nr.9.2.1.3/16/I/001 “Atbalsta sistēmas pilnveide bērniem ar saskarsmes grūtībām, uzvedības traucējumiem un vardarbību ģimenē” (turpmāk – Projekts). Projekta mērķis ir pilnveidot atbalsta sistēmu bērniem ar saskarsmes grūtībām un uzvedības traucējumiem (turpmāk – bērniem ar uzvedības problēmām) un vardarbību ģimenē, paaugstinot speciālistu profesionalitāti un darba efektivitāti, kā arī nodrošināt sabiedrības izglītošanu par vardarbību.

Projektā paredzēts pilnveidot profesionālu atbalstu bērnam, bērna likumiskajiem pārstāvjiem un aprūpētājiem, kā arī speciālistiem, kuri sniedz atbalstu bērnam un ģimenei, izveidojot konsultatīvo punktu (kabinetu) un sniedzot konsultatīvo atbalstu.

Īstenojot Projekta mērķus un uzdevumus, konsultatīvā atbalsta sniegšanai izveidota Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas Konsultatīvā nodaļa (turpmāk - Konsultatīvā nodaļa). Konsultatīvā nodaļa sniedz konsultatīvo atbalstu:

- bērniem ar uzvedības problēmām;
- valsts un pašvaldību speciālistiem darbam ar ģimenēm ar bērniem;
- bērnu ar uzvedības problēmām likumiskajiem pārstāvjiem vai aprūpētājiem.

Konsultatīvais atbalsts ietver klātienes konsultāciju, atbalsta programmu izstrādāšanu bērnam ar uzvedības problēmām un rekomendāciju sagatavošanu atbalsta sniedzējiem (bērna likumiskajiem pārstāvjiem (aprūpētājiem) un speciālistiem), un konsultatīvā atbalsta izmēģinājumu projektu.

Konsultatīvā atbalsta ietvaros Konsultatīvās nodaļas speciālisti:

- diagnosticē bērnus ar uzvedības problēmām;
- izstrādā atbalsta programmas bērniem ar uzvedības problēmām (6.,7.,8. pielikums);
- sagatavo rekomendācijas valsts un pašvaldību speciālistiem darbam ar ģimenēm ar bērniem;
- sagatavo rekomendācijas bērnu ar uzvedības problēmām likumiskajiem pārstāvjiem (aprūpētājiem)

Konsultatīvā atbalsta izmēģinājumprojekta ietvaros VBTAI piesaistīts pakalpojuma sniedzējs sniedz ģimenes psihoterapijas konsultācijas ģimenēm ar bērniem un sadarbībā ar VBTAI izvērtē izmēģinājumprojekta rezultātus. Izmēģinājumprojektu īsteno ne ilgāk kā 12 mēnešus.

Pieteikšanās konsultatīvā atbalsta saņemšanai

Lai saņemtu konsultatīvo atbalstu, bērna ar uzvedības problēmām likumiskais pārstāvis (vecāks vai aizbildnis) iesniedz Konsultatīvajā nodaļā *iesniegumu* (1. pielikums) un aizpildītu *Sākotnējās novērtēšanas aptauju* (4. pielikums).

Lai saņemtu konsultatīvo atbalstu, bērna ar uzvedības problēmām, kurš ievietots audžuģimenē vai atrodas ārpusģimenes aprūpes iestādē, likumiskais pārstāvis (bāriņtiesas priekšsēdētājs vai ārpusģimenes aprūpes iestādes vadītājs) iesniedz Konsultatīvajā nodaļā *iesniegumu* (2. pielikums) un aizpildītu *Sākotnējās novērtēšanas aptauju* (4. pielikums).

Lai valsts un pašvaldību izglītības iestāžu speciālisti saņemtu konsultatīvo atbalstu, iestādes vadītājs iesniedz Konsultatīvajā nodaļā *iesniegumu* (3. pielikums) un aizpildītu *Sākotnējās novērtēšanas aptauju* (4. pielikums).

Lai saņemtu ģimenes psihoterapijas konsultācijas ģimenēm ar bērniem, ģimenes pārstāvis iesniedz Konsultatīvajā nodaļā *iesniegumu* (9. pielikums).

Iesniegumus un Sākotnējās novērtēšanas aptauju var iesniegt personīgi, nosūtot pa pastu, vai, atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu, nosūtot uz e-pastu: konsultativaiscentrs@bti.gov.lv elektroniska dokumenta formā.

Saņemto iesniegumu izvērtēšana un lēmumu pieņemšana Konsultatīvajā nodaļā

Pēc *Iesnieguma*, kurā ietverts lūgums izstrādāt atbalsta programmu, un aizpildītas *Sākotnējās novērtēšanas aptaujas* saņemšanas, Konsultatīvās nodaļas speciālisti multidisciplinārā komandā izvērtē nepieciešamību izstrādāt atbalsta programmu bērnam ar uzvedības problēmām un sniegt konsultatīvo atbalstu speciālistiem un bērnu ar uzvedības problēmām likumiskajiem pārstāvjiem vai aprūpētājiem.

Konsultatīvās nodaļas speciālisti izstrādā *atbalsta programmas* bērniem, kuru:

- uzvedība vai saskarsme ir būtiski atšķirīga no viņa vecuma bērnu uzvedības;
- uzvedības vai saskarsmes problēmas izpaužas vairākās, atšķirīgās dzīves vidēs;
- uzvedības vai saskarsmes problēmas, salīdzinot ar citu viņa vecuma bērnu uzvedību līdzīgās situācijās, izpaužas biežāk;
- uzvedības vai saskarsmes problēmas atkārtoti izpaužas ilgākā laika posmā;
- uzvedības vai saskarsmes problēmas apgrūtina attīstību, piemēram, jaunu zināšanu un prasmju apgūšanu, mācības skolā u.c.;
- uzvedības vai saskarsmes problēmas apgrūtina iekļaušanos sabiedrībā, piemēram, rada sadarbības un komunikācijas grūtības ar vienaudžiem vai pieaugušajiem u.c.;
- uzvedības vai saskarsmes problēmas neizdodas koriģēt, mainot pieeju bērnam un izmantojot dažādas disciplinēšanas metodes.

Ja bērna uzvedība neatbilst augstākminētajiem kritērijiem, Konsultatīvās nodaļas speciālisti sniedz iesnieguma iesniedzējam atbildi, kurā pamato atteikumu organizēt klātienes konsultāciju un izstrādāt atbalsta programmu, un sniedz ieteikumus turpmākai rīcībai.

Ja bērna uzvedība atbilst kritērijiem, Konsultatīvās nodaļas sociālais darbinieks sazinās ar iesnieguma iesniedzēju, vienojas par turpmāko sadarbību, klātienes konsultācijas datumu un laiku, un sagatavo rakstisku atbildi uz iesniegumu.

Ja nepieciešams, laikā līdz klātienes konsultācijai, Konsultatīvās nodaļas speciālisti iesaka iesnieguma iesniedzējam veikt strukturētu bērna uzvedības novērošanu, izmantojot *Bērna uzvedības problēmu novērošanas veidlapu* (5. pielikums)

Ja iesnieguma iesniedzējs ir bērna vecāks (aizbildnis) vai bāriņtiesas priekšsēdētājs, Konsultatīvās nodaļas speciālisti informē pašvaldības sociālo dienestu par bērnu, kuram tiks izstrādāta atbalsta programma, un lūdz sniegt informāciju par situāciju bērna ģimenē (audžuģimenē) un informēt par sociālo darbinieku, kurš iesaistīsies atbalsta programmas īstenošanā savas kompetences ietvaros.

Ja bērns apmeklē izglītības iestādi, Konsultatīvās nodaļas speciālisti sazinās ar izglītības iestādi un lūdz mērķtiecīgi novērot bērna uzvedību, izmantojot *Bērna uzvedības problēmu novērošanas veidlapu* (5. pielikums), un sniegt citu atbalsta programmas izstrādāšanai nepieciešamo informāciju par bērna uzvedību.

Ja nepieciešams, Konsultatīvās nodaļas speciālisti vēršas citās sadarbības tīkla institūcijās.

Ja no sadarbības tīkla partneriem saņemta informācija ir pietiekama konsultatīvā atbalsta sniegšanai un atbalsta programmas izstrādāšanai, Konsultatīvās nodaļas speciālisti var pieņemt lēmumu izstrādāt atbalsta programmu un sniegt konsultatīvo atbalstu speciālistiem un bērna likumiskajiem pārstāvjiem (aprūpētājiem), pamatojoties uz saņemto dokumentu analīzi un neveicot bērna atkārtotu uzvedības problēmu diagnostiku Konsultatīvajā nodaļā.

Pēc *Iesnieguma*, kurā ietverts lūgums sniegt ģimenes psihoterapijas konsultācijas, saņemšanas, Konsultatīvās nodaļas vadītājs izvērtē iesniegumā minētās situācijas atbilstību pakalpojuma saņemšanas nosacījumiem un piešķir pakalpojumu.

Konsultatīvās nodaļas speciālisti sazinās ar iesnieguma iesniedzēju, vienojas par turpmāko sadarbību, klātienes konsultācijas datumu un laiku, un sagatavo rakstisku atbildi uz iesniegumu.

Ja iesniedzēja ģimenes situācija neatbilst ģimenes psihoterapijas konsultāciju saņemšanas nosacījumiem, Konsultatīvās nodaļas speciālisti sniedz iesnieguma iesniedzējam atbildi, kurā pamato atteikumu un sniedz ieteikumus turpmākai rīcībai.

Konsultācija atbalsta programmas un rekomendāciju izstrādei

Konsultācijas atbalsta programmas un rekomendāciju izstrādei mērķis ir atbalsta programmas izstrādāšana bērnam ar uzvedības problēmām un konsultatīvais atbalsts speciālistiem un bērna likumiskajiem pārstāvjiem (aprūpētājiem).

Konsultācija atbalsta programmas un rekomendāciju izstrādei notiek klātienē, nepieciešamības gadījumā Konsultatīvās nodaļas speciālisti nodrošina attālinātu konsultāciju tiešsaistes platformā.

Konsultācijā atbalsta programmas un rekomendāciju izstrādei piedalās:

- bērns un vismaz viens bērna vecāks (likumiskais pārstāvis (aprūpētājs)), ja iesnieguma iesniedzējs ir bērna vecāks vai aizbildnis;
- bērns un audžuģimene (bāriņtiesa kā bērna likumiskais pārstāvis);
- bērns un bērnu ārpusģimenes aprūpes iestādes pārstāvis (iestādes vadītājs kā bērna likumiskais pārstāvis);
- valsts un pašvaldības iestāžu speciālisti.

Ja nepieciešams, Konsultatīvās nodaļas speciālisti un iesnieguma iesniedzējs var vienoties par citu sadarbības tīkla dalībnieku, institūciju (izglītības iestādes, pašvaldības sociālā dienesta u.c.) pārstāvju vai speciālistu piedalīšanos konsultācijā atbalsta programmas un rekomendāciju izstrādei.

Pirms konsultācijas atbalsta programmas un rekomendāciju izstrādei Konsultatīvās nodaļas speciālisti multidisciplinārā komandā izvērtē saņemto informāciju un vienojas par speciālistiem, kuri piedalīsies konsultācijā, un par konsultācijas norisi.

Ierodoties Konsultatīvajā nodaļā, Konsultatīvās nodaļas speciālists sagaida bērnu un vecāku (bērna likumisko pārstāvi (aprūpētāju)) un pavada uz konsultāciju telpu.

Plānotais konsultācijas ilgums ir 3 stundas, t.sk. pārtraukumi bērna atpūtai.

Konsultācijas laikā Konsultatīvās nodaļas speciālistu komanda ērtā un draudzīgā vidē iedrošina kopīgās un individuālās sarunās ar bērnu un bērna likumisko pārstāvi (aprūpētāju) noskaidro bērna uzvedības problēmu cēloņus, palīdz apzināties bērna resursus (potenciālu) un tā pilnveides iespējas, veic bērna uzvedības novērošanu, veicina vecāku (aprūpētāju) un bērna sadarbību un pārrunā vecāku (aprūpētāju) un atbalsta sniegšanā iesaistīto speciālistu sadarbības iespējas bērna izglītības iestādē, nepieciešamības gadījumā – pašvaldības sociālajā dienestā.

Konsultācijas noslēgumā speciālisti iepazīstina bērna likumiskos pārstāvjus (aprūpētājus) ar būtiskākajiem secinājumiem un izskaidro svarīgākos atbalsta programmā iekļautos uzdevumus.

Pirms konsultācijas noslēguma sarunas ar bērna likumiskajiem pārstāvjiem (aprūpētājiem) Konsultatīvās nodaļas speciālisti organizē speciālistu apspriedi multidisciplinārā komandā. Speciālistu apspriedē aicina piedalīties pašvaldības Sociālā dienesta darbinieku.

Konsultācijas noslēguma sarunā Konsultatīvās nodaļas sociālais darbinieks ar bērna likumisko pārstāvi (aprūpētāju) vienojas par turpmāko sadarbību.

Atbalsta programmas izstrādāšana bērnam ar uzvedības problēmām

Pēc klātienē konsultācijas Konsultatīvās nodaļas speciālisti multidisciplinārā komandā apkopo un analizē informāciju, izstrādā secinājumus un *Atbalsta programmu*.

Konsultatīvās nodaļas speciālisti *Atbalsta programmā* ietver strukturētas rekomendācijas bērna likumiskajiem pārstāvjiem (aprūpētājiem) un speciālistiem, kas iesaistīti atbalsta programmas īstenošanā, ievērojot 6. pielikumā norādīto struktūru. Sniedzot konsultatīvo atbalstu izglītības iestāžu speciālistiem, Konsultatīvās nodaļas speciālisti izstrādā *Atbalsta programmu*, ievērojot 8. pielikumā norādīto struktūru.

Konsultatīvās nodaļas speciālisti nosūta *Atbalsta programmu* pilnā apjomā (6. pielikums) bērna vecākiem (likumiskajiem pārstāvjiem (aprūpētājiem)) un pašvaldības Sociālajam dienestam. *Atbalsta programma* var saturēt sensitīvu informāciju par bērnu, tādēļ pārējiem bērna vecāku (likumisko pārstāvju) sadarbības partneriem, piem., izglītības iestādēm, Konsultatīvās nodaļas speciālisti nosūta atbilstošās *Rekomendācijas atbalsta programmas Nr. xxx īstenošanai* (7. pielikums).

Konsultatīvās nodaļas speciālisti izstrādā un nosūta *Atbalsta programmu* (vai atbilstošās atbalsta programmas sadaļas) 5 darba dienu laikā pēc konsultācijas atbalsta programmas un rekomendāciju izstrādei.

Atbalsta programmā (6., 7. un 8. pielikums) ietvertās Rekomendācijas paredzēts īstenot arī pēc *Atbalsta programmas*.

Metodes, ar kuru palīdzību Konsultatīvās nodaļas speciālisti diagnosticē uzvedības problēmas un to cēloņus

Konsultatīvās nodaļas speciālisti strādā multiprofesionālā komandā. Konsultatīvās nodaļas sastāvā ietilpst sociālais darbinieks, psihologs, speciālais pedagogs, psihiatrs, psihoterapeits un atkarību profilakses speciālists. Konsultatīvo nodaļu vada Konsultatīvās nodaļas vadītājs.

Katrs Konsultatīvās nodaļas speciālists savā darbībā izmanto atšķirīgas, sava profesionālās darbības mērķa sasniegšanai piemērotas metodes.

Konsultatīvās nodaļas speciālisti precizē atbalsta sistēmas bērniem ar saskarsmes grūtībām un uzvedības traucējumiem, viņu likumiskajiem pārstāvjiem (aprūpētājiem), valsts un pašvaldību speciālistiem darbam ar ģimenēm ar bērniem izstrādes un ieviešanas metodoloģiju atbilstoši tās aprobēšanas pieredzei.

Konsultatīvās nodaļas sociālais darbinieks (gadījuma vadītājs) definē problēmu, sadarbības mērķi un uzdevumus, apzina ģimenes un pašvaldības resursus, īsteno sadarbību ar vecākiem (bērna likumiskajiem pārstāvjiem/ aprūpētājiem) un speciālistiem bērnu dzīvesvietas pašvaldībās un citās institūcijās, apkopo speciālistu ieteikumus, izstrādā rekomendācijas un sagatavo atbalsta programmas.

Konsultatīvās nodaļas sociālais darbinieks (gadījuma vadītājs) uzvedības traucējumu un to cēloņu identificēšanā izmanto sekojošas metodes:

- saņemto dokumentu (iesniegums, iesnieguma pielikums, bāriņtiesas lēmumi, psihologa atzinums, sociālā pakalpojuma sniedzēja atzinums, sociālā dienesta vēstule u.c.) analīze;
- nepieciešamās papildinformācijas iegūšana un izvērtēšana;
- gadījuma apspriede multidisciplinārā komandā;
- intervijas ar bērna vecākiem vai citiem likumiskajiem pārstāvjiem (aprūpētājiem) un citiem sadarbības tīkla partneriem;
- konsultēšana;
- novērošana;
- informācijas apkopošana un analīze, secinājumu un rekomendāciju izstrādāšana multidisciplinārā komandā;
- darbs ar gadījumu vienlaikus dažādos (*mikro, mezo, makro*) prakses līmeņos, atkarībā no bērna vajadzībām;
- starpinstitucionālās sadarbības nodrošināšana un veicināšana;
- ģimenes un pašvaldības speciālistu apmierinātības novērtēšana;
- klienta informēšana par papildus atbalsta iespējām;
- darbs ar Nepilngadīgo Personu Atbalsta Informācijas Sistēmu (NPAIS) un atbalsta programmu ievade.

Konsultatīvās nodaļas psihologs izvērtē bērna psihoemocionālo stāvokli, individuāli psiholoģiskās īpatnības, identificē bērna uzvedības likumsakarības un sniedz ieteikumus individuālo atbalsta programmu un rekomendāciju izstrādei.

Konsultatīvās nodaļas psihologs bērna uzvedības likumsakarību noteikšanā izmanto sekojošas metodes:

- saņemto dokumentu (iesniegums, iesnieguma pielikums, bāriņtiesas lēmumi, psihologa atzinums, sociālā pakalpojuma sniedzēja atzinums, sociālā dienesta vēstule u.c.) analīze;
- gadījuma apspriede multidisciplinārā komandā;

- vecāka/-u vai likumiska pārstāvja un bērna mijiedarbības un komunikācijas novērošana, kā arī paša bērna uzvedības un saskarsmes novērojumi klātienē konsultācijā;
- daļēji strukturēta klīniskā intervija;
- metodes emocionālās, kognitīvas un uzvedības sfēras izvērtēšanai (atkarībā no bērna motivācijas, vecuma un izziņas spējām);
- informācijas apkopošana un analīze, secinājumu un rekomendāciju izstrādāšana multidisciplinārā komandā.

Konsultatīvās nodaļas psihiatrs novērtē bērna attīstības atbilstību vecumposmam, veic bērna psihisko traucējumu skrīningu un orientējošu diagnostiku, izglīto bērna vecākus/likumiskos pārstāvjus, aprūpētājus un speciālistus par psihiskas veselības jautājumiem un sniedz ieteikumus individuālo atbalsta programmu un rekomendāciju izstrādei.

Konsultatīvās nodaļas psihiatrs uzvedības traucējumu un to cēloņu identificēšanā izmanto sekojošās metodes:

- saņemto dokumentu (iesniegums, iesnieguma pielikums, bāriņtiesas lēmumi, psihologa atzinums, sociālā pakalpojuma sniedzēja atzinums, sociālā dienesta vēstule u.c.) analīze;
- gadījuma apspriede multidisciplinārā komandā;
- bērna mentālā stāvokļa izmeklēšana (Andrēziņa, 2010), izmantojot aprakstošo interviju (Slimību profilakses un..., 2019) un psihodinamiskās intervijas (McWilliams, 2020) elementus;
- individuāls konsultatīvais darbs ar bērnu un viņa ģimeni, atbalsta un padomu sniegšana, pozitīvu emociju veicināšana, izglītošana par psihisku un uzvedības traucējumu iemesliem un profilaksi (psihoedukācija);
- konstatētās psihiskas un uzvedības problēmas apraksts un atzinums par psihiatra konsultācijas nepieciešamību (konsultācijas laikā diagnoze netiek izlikta);
- informācijas apkopošana un analīze, secinājumu un rekomendāciju izstrādāšana multidisciplinārā komandā.

Konsultatīvās nodaļas atkarību profilakses speciālists identificē bīstamu vai problemātisku atkarību izraisošo vielu lietošanu, iesaka risinājumus un nepieciešamo palīdzības veidu vielu, spēļu vai ierīču atkarības problēmu gadījumos un sniedz ieteikumus individuālo atbalsta programmu un rekomendāciju izstrādei.

Konsultatīvās nodaļas atkarību profilakses speciālists uzvedības traucējumu un to cēloņu identificēšanā izmanto sekojošās metodes:

- saņemto dokumentu (iesniegums, iesnieguma pielikums, bāriņtiesas lēmumi, psihologa atzinums, sociālā pakalpojuma sniedzēja atzinums, sociālā dienesta vēstule u.c.) analīze;
- gadījuma apspriede multidisciplinārā komandā;
- atkarību problēmas izvērtējums, kura pamatā ir aktuālā starptautiskā statistiskā slimību un veselības problēmu klasifikācija (10.redakcija) (Slimību profilakses un..., 2019);
- konstatētās atkarību problēmas apraksts un atzinums par ārsta - narkologa konsultācijas nepieciešamību (atkarību profilakses speciālista konsultācijas laikā slimības diagnoze netiek izlikta);
- starptautiski atzīts alkohola traucējumu identifikācijas tests (AUDIT, 2021);
- indikatīvā selektīvā profilakse - uz klientu orientēta darba taktika, kuras laikā tiek veic īso intervenci, lai motivētu klientu problēmas risināšanai;
- agrīna riska faktoru apzināšana un ieviešanā krīzes situācijās, lai savlaicīgi novērstu problēmas;

- indikatīvā profilakse, kuras mērķa grupa ir bērni, kuri jau agrīnā vecumā ir tendēti uz eksperimentēšanu ar psihoaktīvajām vielām un bērni, kuriem piemīt noteiktas pazīmes (piem., uzvedības traucējumi, palielināta agresivitāte, uzmanības deficīta sindroms u.c.), kuru esamība var norādīt uz iespējamo tendenci lietot narkotiskās vielas nākotnē;
- īsā interence (motivējošā intervēšana (Miller, Rollnick, 2012)), īpaša, uz klienta pieņemšanu balstīta īstermiņa konsultēšanas tehnika, kas izstrādāta kā palīdzības paņēmieni uzvedības izmaiņai;
- informācijas apkopošana un analīze, secinājumu un rekomendāciju izstrādāšana multidisciplinārā komandā.

Konsultatīvās nodaļas speciālais pedagogs izvērtē skolēnu mācīšanās un uzvedības grūtības, iesaka iespējamās palīdzības veidus un/vai pielāgojumus un sniedz ieteikumus atbalsta programmas un rekomendāciju izstrādei.

Konsultatīvās nodaļas speciālais pedagogs uzvedības traucējumu un to cēloņu identificēšanā izmanto sekojošās metodes:

- saņemto dokumentu (iesniegums, iesnieguma pielikums, bāriņtiesas lēmumi, psihologa atzinums, sociālā pakalpojuma sniedzēja atzinums, sociālā dienesta vēstule u.c.) analīze;
- izglītības iestādes iesniegtās dokumentācijas izpēte;
- gadījuma apspriede multidisciplinārā komandā;
- komunikatīvo prasmju pārbaude,
- lasītprasmes, stāstīt prasmes pārbaude;
- aritmētisko prasmju un matemātikas zināšanu pārbaude;
- priekšstatu par apkārtējo vidi pārbaude;
- orientēšanās telpā un laikā pārbaude;
- sīkās un lielās motorikas pārbaude, grafomotoro prasmju pārbaude;
- pedagoģiskā novērošana konsultācijas laikā;
- izglītības iestāžu speciālistu apmierinātības novērtēšana;
- darbības, mācību darbības, sadarbības raksturojums (rotaļdarbības, praktiskā darbība, motivācija, pašorganizācijas spējas u.c.);
- informācijas apkopošana un analīze, secinājumu un rekomendāciju izstrādāšana multidisciplinārā komandā.

Konsultatīvās nodaļas psihoterapeits veic mērķgrupas ģimenes sistēmas novērošanu, izvērtē sistēmas funkcionalitātes un disfunkcionalitātes un apgūtās psiholoģiskās piemērošanās stratēģijas un nosaka rehabilitācijas mērķus, izvirzot hipotēzes par resursiem sistēmā, un sniedz ieteikumus atbalsta programmas un rekomendāciju izstrādei.

Konsultatīvās nodaļas psihoterapeits uzvedības traucējumu un to cēloņu identificēšanā izmanto sekojošās metodes:

- saņemto dokumentu (iesniegums, iesnieguma pielikums, bāriņtiesas lēmumi, psihologa atzinums, sociālā pakalpojuma sniedzēja atzinums, sociālā dienesta vēstule u.c.) analīze;
- gadījuma apspriede multidisciplinārā komandā;
- ģimenes sistēmas izpēte, balstoties uz dokumentu analīzi un klātienē intervijā ar bērnu un bērna vecākiem vai citiem likumiskajiem pārstāvjiem (aprūpētājiem) iegūto informāciju;
- sistēmas funkcionalitātes un disfunkcionalitātes un apgūtās psiholoģiskās piemērošanās stratēģiju izvērtēšana;

- rehabilitācijas mērķu noteikšana, izvirzot hipotēzes par resursiem sistēmā;
- informācijas apkopošana un analīze, secinājumu un rekomendāciju izstrādāšana multidisciplinārā komandā.

Izmantotie avoti

1. Andrēziņa R. (2010). *Bērnu garīgā veselība*. Rīga: Nacionālais apgāds.
2. AUDIT. (2021). *Alkohola traucējumu identifikācijas tests*. [tiešsaiste] Pieejams: http://www.esibriivs.lv/lv/tests/identifikācijas_tests
3. McWilliams N. (2020). *Psychoanalytic Diagnosis: Understanding Personality Structure in the Clinical Process*. New York: The Guilford Press.
4. Miller W.R., Rollnick S. (2012). *Motivational Interviewing: Helping People Change*. New York: The Guilford Press.
5. Slimību profilakses un kontroles centrs. (2019). *Aktuālā starptautiskā statistiskā slimību un veselības problēmu klasifikācija, 10.redakcija*. [tiešsaiste] Pieejams: <https://ssk10.spkc.gov.lv/>.

Metodiskais atbalsts atbalsta programmu un rekomendāciju īstenošanā, progresu un efektivitātes novērtēšana

Atbalsta programmas darbības laiks ir 3 (trīs) mēneši.

Atbalsta programmas darbības laikā Konsultatīvās nodaļas speciālisti sniedz metodisko atbalstu atbalsta programmas īstenošanā, t.sk.

- nodrošina nepieciešamās konsultācijas bērna likumiskajam pārstāvim (aprūpētājam) un metodisko atbalstu programmas īstenošanā iesaistītajiem sadarbības tīkla speciālistiem;
- nepieciešamības gadījumā, pamatojoties uz saņemto informāciju, izvērtē nepieciešamību organizēt starpinstitūciju sanāksmi bērna dzīvesvietas pašvaldībā, pieaicinot bērna likumisko pārstāvi (aprūpētāju), un piedalīties tajā vai aicināt uz tikšanos Konsultatīvajā nodaļā atbalsta programmas realizācijā iesaistītos sadarbības tīkla pārstāvjus.

Lai izvērtētu sniegto rekomendāciju lietderību, 6 mēnešu laikā pēc atbalsta programmas izstrādāšanas Konsultatīvās nodaļas speciālisti īsteno elektronisku atbalsta sniedzēju aptauju.

Pielikumā:

1. Veidlapas “Vecāka (aizbildņa) iesniegums” paraugs uz 1 lpp.
2. Veidlapas “Bāriņtiesas priekšsēdētāja (bērnu ārpusģimenes aprūpes iestādes vadītāja) iesniegums” paraugs uz 1 lpp.
3. Veidlapas “Izglītības iestādes vadītāja iesniegums” paraugs uz 1 lpp.
4. Veidlapas “Sākotnēja novērtēšanas aptauja” paraugs uz 1 lpp.
5. Veidlapas “Bērna uzvedības problēmu novērošanas veidlapa” paraugs uz 2 lpp.
6. Veidlapas “Atbalsta programma” paraugs uz 4 lpp.
7. Veidlapas “Rekomendācijas atbalsta programmas īstenošanai” paraugs uz 3 lpp.
8. Veidlapas “Atbalsta programma”, sniedzot konsultatīvo atbalstu speciālistiem, paraugs uz 3 lpp.
9. Veidlapas “Iesniegums ģimenes psihoterapijas konsultāciju saņemšanai” paraugs uz 6 lpp.

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas
Konsultatīvajai nodaļai
Ventspils ielā 53, Rīgā, LV – 1002
E-pasta adrese: konsultativaiscentrs@bti.gov.lv

Bērna likumiskā pārstāvja

☐ vecāka ☐ aizbildņa _____
(vārds, uzvārds)

(dzīvesvietas adrese)

(tālruna Nr.) _____
(e-pasta adrese)

iesniegums.

Lūdzu sniegt konsultāciju un izstrādāt atbalsta programmu

(bērna vārds, uzvārds)

--	--	--	--	--	--

 -

--	--	--	--	--	--

(personas kods)

(deklarētās dzīvesvietas adrese)

(faktiskās dzīvesvietas adrese)

(izglītības iestāde) _____
(klase, kurss, grupa)

Pielikumā: aizpildīta „Sākotnējās novērtēšanas aptauja”.

Jūsu personas datu (vārds, uzvārds, kontaktinformācija un cita informācija, ko Jūs sniedziet savā dokumentā) apstrādes mērķis - nodrošināt Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas kompetencē esoša jautājuma, ko Jūs minat savā dokumentā, izskatīšanu. Nepieciešamības gadījumā var tikt iegūta informācija no citām sistēmām, lai izskatītu Jūsu jautājumu.

Personas datu saņēmēji - Valsts Bērnu Tiesību aizsardzības inspekcijas un/vai valsts pārvaldes iestādes un/vai struktūrvienības, kuru kompetencē ietilpst saņemtā dokumenta izskatīšana, kā arī Centrālā Finanšu un Līgumu aģentūra, kura ir Projekta uzraugošā iestāde.

Tiesiskais pamats Jūsu personas datu apstrādei ir pārzinim tiesību aktos noteikto juridisko pienākumu izpilde, kā arī Iesniegumu likuma 2. panta pirmā daļa.

Jūsu personas dati tiks glabāti atbilstoši Arhīva likumam.

Parakstot šo iesniegumu Jūs piekrītat šajā iesniegumā norādīto un valsts reģistros pieejamo personas datu uzglabāšanai, apstrādei, kā arī pārbaudei, lai veiktu personas identifikāciju, kā arī piekrītat, ka normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos, kārtībā un apjomā personas dati var tikt nodoti citām kompetentajām institūcijām to funkciju nodrošināšanai.

Informējam, ka Jums kā datu subjektam ir tiesības:

1. pieprasīt pārzinim piekļūt Jūsu kā datu subjekta apstrādātajiem personas datiem, lūgt neprecīzo personas datu labošanu vai dzēšanu, iesniedzot pamatojumu Jūsu lūgumam, likumā noteiktajos gadījumos lūgt Jūsu personas datu apstrādes ierobežošanu, kā arī iebilst pret apstrādi;

2. iesniegt sūdzību par nelikumīgu Jūsu personas datu apstrādi Datu valsts inspekcijā. Sīkāka informācija: http://www.bti.gov.lv/lat/normativie_akti/ieksejie_normativie_akti/?doc=5375&page=

Datums _____

Paraksts _____

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas
Konsultatīvajai nodaļai
Ventspils ielā 53, Rīgā, LV – 1002
E-pasta adrese: konsultativaiscentrs@bti.gov.lv

(bērnu ārpusģimenes aprūpes iestādes vai bāriņtiesas nosaukums)	
(vadītāja amats)	(vārds uzvārds)
(tālruna Nr.)	(e-pasta adrese)

iesniegums.

Lūdzu sniegt konsultāciju un izstrādāt atbalsta programmu

(bērna vārds, uzvārds)	<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table> - <table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table> (personas kods)												
(deklarētās dzīvesvietas adrese)													
(faktiskās dzīvesvietas adrese)													
(izglītības iestāde)	(klase, kurss, grupa)												

Pielikumā: aizpildīta „Sākotnējās novērtēšanas aptauja”.

Jūsu personas datu (vārds, uzvārds, kontaktinformācija un cita informācija, ko Jūs sniedziet savā dokumentā) apstrādes mērķis - nodrošināt Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas kompetencē esoša jautājuma, ko Jūs minat savā dokumentā, izskatīšanu. Nepieciešamības gadījumā var tikt iegūta informācija no citām sistēmām, lai izskatītu Jūsu jautājumu.

Personas datu saņēmēji - Valsts Bērnu Tiesību aizsardzības inspekcijas un/vai valsts pārvaldes iestādes un/vai struktūrvienības, kuru kompetencē ietilpst saņemtā dokumenta izskatīšana, kā arī Centrālā Finanšu un Līgumu aģentūra, kura ir Projekta uzraugošā iestāde.

Tiesiskais pamats Jūsu personas datu apstrādei ir pārzinim tiesību aktos noteikto juridisko pienākumu izpilde, kā arī Iesniegumu likuma 2. panta pirmā daļa.

Jūsu personas dati tiks glabāti atbilstoši Arhīva likumam.

Parakstot šo iesniegumu Jūs piekrītat šajā iesniegumā norādīto un valsts reģistros pieejamo personas datu uzglabāšanai, apstrādei, kā arī pārbaudei, lai veiktu personas identifikāciju, kā arī piekrītat, ka normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos, kārtībā un apjomā personas dati var tikt nodoti citām kompetentajām institūcijām to funkciju nodrošināšanai.

Informējam, ka Jums kā datu subjektam ir tiesības:

1. pieprasīt pārzinim piekļūt Jūsu kā datu subjekta apstrādātajiem personas datiem, lūgt neprecīzo personas datu labošanu vai dzēšanu, iesniegt pamatojumu Jūsu lūgumam, likumā noteiktajos gadījumos lūgt Jūsu personas datu apstrādes ierobežošanu, kā arī iebilst pret apstrādi;

2. iesniegt sūdzību par nelikumīgu Jūsu personas datu apstrādi Datu valsts inspekcijā. Sīkāka informācija: http://www.bti.gov.lv/lat/normativie_akti/ieksejie_normativie_akti/?doc=5375&page=

Datums _____

Paraksts _____

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas
Konsultatīvajai nodaļai
Ventspils ielā 53, Rīgā, LV – 1002
E-pasta adrese: konsultativaiscentrs@bti.gov.lv

(izglītības iestādes nosaukums)	
(vadītāja amats)	(vārds uzvārds)
(tālruna Nr.)	(e-pasta adrese)

iesniegums.

Lūdzu sniegt konsultatīvo atbalstu izglītības iestādes speciālistiem un izstrādāt atbalsta programmu

	-	
(bērna vārds, uzvārds)		(personas kods)

(deklarētās dzīvesvietas adrese)
(faktiskās dzīvesvietas adrese)
(izglītības iestāde)

(izglītības iestāde)	(klase, kurss, grupa)

Pielikumā: aizpildīta „Sākotnējās novērtēšanas aptauja”.

Jūsu personas datu (vārds, uzvārds, kontaktinformācija un cita informācija, ko Jūs sniedziet savā dokumentā) apstrādes mērķis - nodrošināt Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas kompetencē esoša jautājuma, ko Jūs minat savā dokumentā, izskatīšanu. Nepieciešamības gadījumā var tikt iegūta informācija no citām sistēmām, lai izskatītu Jūsu jautājumu.

Personas datu saņēmēji - Valsts Bērnu Tiesību aizsardzības inspekcijas un/vai valsts pārvaldes iestādes un/vai struktūrvienības, kuru kompetencē ietilpst saņemtā dokumenta izskatīšana, kā arī Centrālā Finanšu un Līgumu aģentūra, kura ir Projekta uzraugošā iestāde.

Tiesiskais pamats Jūsu personas datu apstrādei ir pārzinim tiesību aktos noteikto juridisko pienākumu izpilde, kā arī Iesniegumu likuma 2. panta pirmā daļa.

Jūsu personas dati tiks glabāti atbilstoši Arhīva likumam.

Parakstot šo iesniegumu Jūs piekrītat šajā iesniegumā norādīto un valsts reģistros pieejamo personas datu uzglabāšanai, apstrādei, kā arī pārbaudei, lai veiktu personas identifikāciju, kā arī piekrītat, ka normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos, kārtībā un apjomā personas dati var tikt nodoti citām kompetentajām institūcijām to funkciju nodrošināšanai.

Informējam, ka Jums kā datu subjektam ir tiesības:

1. pieprasīt pārzinim piekļūt Jūsu kā datu subjekta apstrādātajiem personas datiem, lūgt neprecīzo personas datu labošanu vai dzēšanu, iesniedzot pamatojumu Jūsu lūgumam, likumā noteiktajos gadījumos lūgt Jūsu personas datu apstrādes ierobežošanu, kā arī iebilst pret apstrādi;

2. iesniegt sūdzību par nelikumīgu Jūsu personas datu apstrādi Datu valsts inspekcijā. Sīkāka informācija: http://www.bti.gov.lv/lat/normativie_akti/ieksejie_normativie_akti/?doc=5375&page=

Datums _____

Paraksts _____

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas Konsultatīvā nodaļa
Sākotnējās novērtēšanas aptauja

Bērna vārds uzvārds _____ Bērna vecums _____
(pilni gadi)

Bērns dzīvo kopā ar: _____

Saziņas valoda ģimenē: ☐ latviešu ☐ krievu ☐ cita _____
(ierakstiet, kāda)

Īss bērna uzvedības problēmu apraksts: _____

(uzvedības problēmas, saskarsmes grūtības, faktori, kas ietekmē bērna uzvedību u.c.)

Bērna vecums, kad tika pamanītas uzvedības problēmas: _____

Mācīšanās grūtības: _____

Atkarību pieredze: _____

(smēķēšana, alkohols u.c. un/vai citas atkarības (datorspēļu atkarība, azartspēles))

Kādas darbības, pasākumi jau veikti bērna uzvedības problēmu mazināšanai: _____

Bērnu uzvedības problēmu jautājumā jau konsultēja: ☐ psihologs ☐ sociālais pedagogs

☐ psihoterapeits ☐ sociālais darbinieks ☐ bāriņtiesas pārstāvis ☐ policijas pārstāvis

☐ pedagoģiski medicīniskajā komisijā ☐ ārsts _____ ☐ cits _____
(norādiet specialitāti) (norādiet specialitāti)

Bērna stiprās puses: _____

(rakstura īpašības, mācību sasniegumi, vaļasprieki, intereses u.c.)

(aizpilda Konsultatīvās nodaļas speciālists)

☐ Ir pamats aicināt uz klātienes konsultāciju ☐ Nav pamata aicināt uz klātienes konsultāciju

Konsultatīvās nodaļas speciālista papildus sniegtā informācija _____

Konsultatīvās nodaļas speciālista paraksts: _____

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas Konsultatīvās nodaļas
Bērna uzvedības problēmu novērošanas veidlapa

Lūdzam aprakstīt bērna uzvedības problēmu izpausmes (piemēram, bērns sit citam bērnam - cik bieži, kuram bērnam, kādos gadījumos, ko panāk ar savu rīcību, kā reaģē uz aizrādījumu).

Bērna vārds, uzvārds

Dzimšanas datums

Novērošanas datums, nedēļas diena

Laiks, kad tika novērotas bērna uzvedības problēmas:

- ☐ Rīta cēliens
- ☐ Pusdienas laiks
- ☐ Pēcpusdiena
- ☐ Visa diena

Bērna uzvedības problēmas apraksts (konkrēta epizode, bērna rīcība):

Kāpēc, Jūsuprāt, bērnam ir šādas uzvedības problēmas?

Kā Jūs rīkojāties šajā situācijā:

Kā bērns reaģēja uz Jūsu rīcību:

Kādu rezultātu bērns panāca ar savu uzvedību:

Bērna uzvedības problēmu novērtējums (no 1 līdz 4, kur ar „1” apzīmē – minimāli, ar „4” - pilnīgi neizturami, absolūti neciešami).

Lūdzam atzīmējiet, Jūsaprāt, atbilstošo vērtējumu: 1, 2, 3, 4.

Papildus informācija

Novērotāja saistība ar bērnu (piem., māte, skolotājs, aizbildnis u.tml.):_____

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija

KONSULTATĪVĀ NODAĻA

Ventspils iela 53, Rīga, LV-1002, tālr. 67359129, fakss 67359151, e-pasts konsultativaiscentrs@bti.gov.lv, www.bti.gov.lv

Rīgā

Atbalsta programma Nr. xxx

Atbalsta programma izstrādāta

Bērna vārds, uzvārds (dzimis.12.12.2016)

Saņemtie dokumenti:

- 1.
- 2.
- 3.

Konsultācijas datums: __.__.202__

Konsultācijas veids:

- ☐ - klātienes konsultācija
- ☐ - attālināta konsultācija
- ☐ - konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu speciālistiem

Programmas sagatavošanas datums: __.__.202__

Programmas darbības periods: __.__.202__.-__.__.202__

Bērna vecāku (likumisko pārstāvju) sadarbības partneri atbalsta programmas īstenošanā:

1. ____ Sociālais dienests, adrese

Speciālists	Vārds, uzvārds	Tālruna Nr.	E-pasts
Sociālais darbinieks	Vārds Uzvārds	12345678	epasts@epasts.lv

2. ____ skola, adrese

Speciālists	Vārds, uzvārds	Tālruna Nr.	E-pasts
Direktore	Vārds Uzvārds	12345678	epasts@epasts.lv

Konsultatīvās nodaļas speciālisti, kuri konsultēja bērnu un izstrādāja atbalsta programmu:

Speciālists	Vārds, uzvārds	Tālruna Nr.	E-pasts
Sociālais darbinieks			
Psihologs			
Speciālais pedagogs			

Psihiatrs			
Psihoterapeits			
Atkarību profilakses speciālists			

- Atbalsta programma ietver *Atbalsta programmas īstenošanas plānu* un izvērsta *Rekomendācijas atbalsta programmas īstenošanai* katram sadarbības partnerim. *Atbalsta programmas īstenošanas plānā* iekļauti uzdevumi, kurus nepieciešams īstenot tuvāko 3 mēnešu laikā. Minētajā laika posmā, aicinām jautājumu vai neskaidrību gadījumā sazināties ar Konsultatīvās nodaļas (turpmāk – KN) speciālistiem.
- Atbalsta programmu pilnā apjomā saņem bērna vecāki (likumiskie pārstāvji/ aprūpētāji) un pašvaldības sociālais dienests. Izglītības iestādes un citi sadarbības partneri saņem *Rekomendācijas atbalsta programmas īstenošanai* savas kompetences ietvaros.
- KN speciālisti nosūta rekomendācijas tai izglītības iestādei, kurā bērns mācās *Atbalsta programmas* sagatavošanas laikā. Ja bērns atbalsta programmas darbības laikā sāk mācības citā izglītības iestādē, KN speciālisti aicina vecākus (bērna likumiskos pārstāvjus/aprūpētājus) iepazīstināt izglītības iestādes atbalsta personālu ar sadaļu “Rekomendācijas izglītības iestādei”.
- Atbalsta programmas pielikumā ietvertās *Rekomendācijas* paredzēts īstenot arī pēc atbalsta programmas īstenošanas.
- Lai izvērtētu sniegto rekomendāciju lietderību, 6 mēnešu laikā pēc atbalsta programmas izstrādāšanas KN speciālisti veiks elektronisku atbalsta sniedzēju aptauju.

Atbalsta programmas īstenošanas plāns

<i>[Bērna vārds] uzvedības būtiskākās koriģējamās problēmas un uzvedību ietekmējošie faktori</i>	<i>Uzdevumi</i>	<i>Piezīmes</i>

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Eiropas Sociālā fonda projekts Nr.9.2.1.3/16/I/001

“Atbalsta sistēmas pilnveide bērniem ar saskarsmes grūtībām, uzvedības traucējumiem un vardarbību ģimenē”

Rekomendācijas [bērna vārds uzvārds] vecākiem

<i>[Bērna vārds] uzvedības būtiskākās korīgējamās problēmas un uzvedību ietekmējošie faktori</i>	<i>Rekomendācijas</i>	<i>Piezīmes</i>

Rekomendācijas izglītības iestādei

<i>Būtiskākie uzvedību un mācību procesu ietekmējošie faktori</i>	<i>Rekomendācijas</i>	<i>Piezīmes</i>

Rekomendācijas [pilsētas/ novada nosaukums] sociālajam dienestam

<i>Atbalsta programmas izstrādē konstatētās problēmas</i>	<i>Rekomendācijas</i>	<i>Piezīmes</i>

V.Uzvārds 12345678

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Eiropas Sociālā fonda projekts Nr.9.2.1.3/16/I/001

“Atbalsta sistēmas pilnveide bērniem ar saskarsmes grūtībām, uzvedības traucējumiem un vardarbību ģimenē”

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija

KONSULTATĪVĀ NODAĻA

Ventspils iela 53, Rīga, LV-1002, tālr. 67359129, fakss 67359151, e-pasts konsultativaiscentrs@bti.gov.lv, www.bti.gov.lv

Rīgā

Rekomendācijas atbalsta programmas Nr. xxx īstenošanai

Atbalsta programma izstrādāta

Bērna vārds, uzvārds (dzimis.12.12.2016)

Konsultācijas datums: __.__.202__

Programmas sagatavošanas datums: __.__.202__

Programmas darbības periods: __.__.202__ - __.__.202__

Bērna vecāku (likumisko pārstāvju) sadarbības partneri atbalsta programmas īstenošanā:

1. _____ Sociālais dienests, adrese

Speciālists	Vārds, uzvārds	Tālruna Nr.	E-pasts
Sociālais darbinieks	Vārds Uzvārds		epasts@epasts.lv

2. _____ skola, adrese

Speciālists	Vārds, uzvārds	Tālruna Nr.	E-pasts
Direktore	Vārds Uzvārds		epasts@epasts.lv

Konsultatīvās nodaļas speciālisti, kuri konsultēja bērnu un izstrādāja atbalsta programmu:

Speciālists	Vārds, uzvārds	Tālruna Nr.	E-pasts
Sociālais darbinieks			
Psihologs			
Speciālais pedagogs			
Psihiatrs			
Psihoterapeits			
Atkarību profilakses speciālists			

- Atbalsta programma ietver *Atbalsta programmas īstenošanas plānu* un izvērstas *Rekomendācijas atbalsta programmas īstenošanai* katram sadarbības partnerim. *Atbalsta programmas īstenošanas plānā* iekļauti uzdevumi, kurus nepieciešams īstenot tuvāko 3 mēnešu laikā. Minētajā laika posmā, aicinām jautājumu vai neskaidrību gadījumā sazināties ar Konsultatīvās nodaļas (turpmāk – KN) speciālistiem.

- Atbalsta programmu pilnā apjomā saņem bērna vecāki (likumiskie pārstāvji/ aprūpētāji) un pašvaldības sociālais dienests. Izglītības iestādes un citi sadarbības partneri saņem *Rekomendācijas atbalsta programmas īstenošanai* savas kompetences ietvaros.
- KN speciālisti nosūta rekomendācijas tai izglītības iestādei, kurā bērns mācās *Atbalsta programmas* sagatavošanas laikā. Ja bērns atbalsta programmas darbības laikā sāk mācības citā izglītības iestādē, KN speciālisti aicina vecākus (bērna likumiskos pārstāvjus/aprūpētājus) iepazīstināt izglītības iestādes atbalsta personālu ar sadaļu “Rekomendācijas izglītības iestādei”.
- *Rekomendācijas atbalsta programmas īstenošanai* paredzēts īstenot arī pēc atbalsta programmas īstenošanas.
- Lai izvērtētu sniegto rekomendāciju lietderību, 6 mēnešu laikā pēc atbalsta programmas izstrādāšanas KN speciālisti veiks elektronisku atbalsta sniedzēju aptauju.

Rekomendācijas izglītības iestādei

<i>Būtiskākie uzvedību un mācību procesu ietekmējošie faktori</i>	<i>Rekomendācijas</i>	<i>Piezīmes</i>

V.Uzvārds 12345678

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Eiropas Sociālā fonda projekts Nr.9.2.1.3/16/I/001

“Atbalsta sistēmas pilnveide bērniem ar saskarsmes grūtībām, uzvedības traucējumiem un vardarbību ģimenē”

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija

KONSULTATĪVĀ NODAĻA

Ventspils iela 53, Rīga, LV-1002, tālr. 67359129, fakss 67359151, e-pasts konsultativaiscentrs@bti.gov.lv, www.bti.gov.lv

Rīgā

Atbalsta programma Nr. xxx

Atbalsta programma izstrādāta

Bērna vārds, uzvārds (dzimis.12.12.2016)

Saņemtie dokumenti:

- 1.
- 2.
- 3.

Konsultācijas datums: __.__.202__

Konsultācijas veids:

- ☐ - klātienes konsultācija
- ☐ - attālināta konsultācija
- ☒ - konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu speciālistiem

Programmas sagatavošanas datums: __.__.202__

Programmas darbības periods: __.__.202__.-__.__.202__

Bērna vecāku (likumisko pārstāvju) sadarbības partneri atbalsta programmas īstenošanā:

1. __ Sociālais dienests, adrese

Speciālists	Vārds, uzvārds	Tālruna Nr.	E-pasts
Sociālais darbinieks	Vārds Uzvārds	12345678	epasts@epasts.lv

2. __ skola, adrese

Speciālists	Vārds, uzvārds	Tālruna Nr.	E-pasts
Direktore	Vārds Uzvārds	12345678	epasts@epasts.lv

Konsultatīvās nodaļas speciālisti, kuri sniedza konsultatīvo atbalstu speciālistiem un izstrādāja atbalsta programmu:

Speciālists	Vārds, uzvārds	Tālruna Nr.	E-pasts
Sociālais darbinieks			
Psihologs			
Speciālais pedagogs			

Psihiatrs			
Psihoterapeits			
Atkarību profilakses speciālists			

- Atbalsta programma izstrādāta, pamatojoties uz izglītības iestādes sniegto informāciju.
- Atbalsta programma ietver *Atbalsta programmas īstenošanas plānu* un izvērstas *Rekomendācijas atbalsta programmas īstenošanai* katram sadarbības partnerim. *Atbalsta programmas īstenošanas plānā* iekļauti uzdevumi, kurus nepieciešams īstenot tuvāko 3 mēnešu laikā. Minētajā laika posmā, aicinām jautājumu vai neskaidrību gadījumā sazināties ar Konsultatīvās nodaļas (turpmāk – KN) speciālistiem.
- Atbalsta programmas pielikumā ietvertās *Rekomendācijas* paredzēts īstenot arī pēc atbalsta programmas īstenošanas.
- Lai izvērtētu sniegto rekomendāciju lietderību, 6 mēnešu laikā pēc atbalsta programmas izstrādāšanas KN speciālisti īstenos elektronisku atbalsta sniedzēju aptauju.

Atbalsta programmas īstenošanas plāns

<i>[Bērna vārds] uzvedības būtiskākās koriģējamās problēmas un uzvedību ietekmējošie faktori</i>	<i>Uzdevumi</i>	<i>Piezīmes</i>

Rekomendācijas izglītības iestādei

<i>Būtiskākie uzvedību un mācību procesu ietekmējošie faktori</i>	<i>Rekomendācijas</i>	<i>Piezīmes</i>

V.Uzvārds 12345678

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Eiropas Sociālā fonda projekts Nr.9.2.1.3/16/I/001

“Atbalsta sistēmas pilnveide bērniem ar saskarsmes grūtībām, uzvedības traucējumiem un vardarbību ģimenē”

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas
Konsultatīvajai nodaļai
Ventspils ielā 53, Rīgā, LV – 1002
E-pasta adrese: konsultativaiscentrs@bti.gov.lv

	-	
(vārds, uzvārds)		(personas kods)
(dzīvesvietas adrese)		
(tālruna Nr.)	(e-pasta adrese)	

iesniegums.

Lūdzu sniegt ģimenes psihoterapijas konsultācijas ģimenes dzīves kvalitātes uzlabošanai (turpmāk – Pakalpojums) Eiropas Savienības fonda projekta Nr. 9.2.1.3/16/I/001 „Atbalsta sistēmas pilnveide bērniem ar saskarsmes grūtībām, uzvedības traucējumiem un vardarbību ģimenē” ietvaros.

Jūsu personas datu apstrādes mērķis ir nodrošināt Jums ģimenes psihoterapijas konsultāciju saņemšanu Eiropas Sociālā fonda projekta Nr.9.2.1.3/16/I/001, „Atbalsta sistēmas pilnveide bērniem ar saskarsmes grūtībām, uzvedības traucējumiem un vardarbību ģimenē”) ietvaros.

Personas datu saņēmēji - Valsts Bērnu Tiesību aizsardzības inspekcija un Jūsu pieprasītā pakalpojuma sniedzēji - Latvijas Sistēmisko un ģimenes psihoterapeitu biedrība un SIA “Projektu un kvalitātes vadība”, kā arī Centrālā Finanšu un Līgumu aģentūra, kura ir Projekta uzraugošā iestāde.

Parakstot šo iesniegumu, Jūs apliecināt, ka esat iepazinies un piekrītat sadaļā “Klienta un psihoterapijas speciālista pienākumi un tiesības” sniegtajai informācijai, kā arī Jūsu iesniegumā norādīto un Pakalpojuma nodrošināšanas laikā iegūto personas datu uzglabāšanai, apstrādei, kā arī pārbaudei, lai veiktu personas identifikāciju, un piekrītat, ka normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos, kārtībā un apjomā personas dati var tikt nodoti citām kompetentām institūcijām to funkciju nodrošināšanai. Lai pārliecinātos par Jūsu atbilstību Pakalpojuma saņemšanai, var tikt iegūta informācija par Jums no valsts pārvalžu institūciju datu bāzēm.

Parakstot šo iesniegumu, Jūs piekrītat izmantot pakalpojuma sniedzēja piedāvātā psihoterapijas speciālista pakalpojumu, ja neviens no Jūsu izvēlētajiem psihoterapijas speciālistiem tuvākajā laikā nebūs pieejams.

Tiesiskais pamats Jūsu personas datu apstrādei ir pārzinim tiesību aktos noteikto juridisko pienākumu izpilde, kā arī Iesniegumu likuma 2. panta pirmā daļa.

Jūsu personas dati tiks glabāti atbilstoši Arhīva likumam.

Informējam, ka Jums kā datu subjektam ir tiesības:

1. pieprasīt pārzinim piekļūt Jūsu kā datu subjekta apstrādātajiem personas datiem, lūgt neprecīzo personas datu labošanu vai dzēšanu, iesniedzot pamatojumu Jūsu lūgumam, likumā noteiktajos gadījumos lūgt Jūsu personas datu apstrādes ierobežošanu, kā arī iebilst pret apstrādi;

2. iesniegt sūdzību par nelikumīgu Jūsu personas datu apstrādi Datu valsts inspekcijā. Sīkāka informācija: http://www.bti.gov.lv/lat/normativie_akti/ieksejie_normativie_akti/?doc=5375&page=

Datums _____

Paraksts _____

Klienta un psihoterapijas speciālista pienākumi un tiesības

1. Klienta, kurš saņem ģimenes psihoterapijas konsultācijas Eiropas Sociālā fonda projekta Nr.9.2.1.3/16/I/001, „Atbalsta sistēmas pilnveide bērniem ar saskarsmes grūtībām, uzvedības traucējumiem un vardarbību ģimenē” (turpmāk – Projekts) ietvaros, pienākumi un tiesības.

- Klients var būt gan visa ģimene ar nepilngadīgiem bērniem, gan tikai daļa no tās, vai pat viens ģimenes pārstāvis.
- Klienta sadarbība ar psihoterapijas speciālistu ir brīvprātīga.
- Klientam ir tiesības saņemt ģimenes psihoterapijas konsultācijas (turpmāk – konsultācijas) bez maksas.
- Klienta un psihoterapijas speciālista sadarbības mērķa sasniegšanai nepieciešamo konsultāciju skaitu nosaka psihoterapijas speciālists, taču to kopējais ilgums nevar pārsniegt 10 stundas (viena konsultāciju stunda ir 60 min).
- Klientam ir tiesības saņemt konsultācijas 4 mēnešu laikā kopš pirmās konsultācijas, bet ne ilgāk par 2022.gada februāri.
- Ja ģimenes psihoterapijas speciālists un Klients vienojas, ka konsultācijas tiek nodrošinātas klātienē, tad gan psihoterapijas speciālists, gan Klients apņemas ievērot Slimību un profilakses kontroles centra noteiktās rekomendācijas.
- Ja ģimenes psihoterapijas speciālists un Klients vienojas, ka konsultācijas tiek nodrošinātas attālināti, tās tiek nodrošinātas tiešsaistē, izmantojot kādu no Klientiem ērtiem tiešsaistes rīkiem.
- Ja konsultācijas notiek klātienē, tad Klientam ir pienākums ierasties uz konsultāciju norises vietu iepriekš saskaņotajā konsultāciju laikā. Gadījumā, ja Klients attaisnojošu iemeslu dēļ nevar ierasties uz konsultāciju, viņš par to nekavējoties, bet ne vēlāk kā 12 stundas pirms konsultācijas norises brīdina psihoterapijas speciālistu, nosūtot ziņu elektroniski vai pa tālruni, un vienojas par nākamo konsultāciju. Ja Klients laikus nav informējis psihoterapijas speciālistu par neierašanos uz saskaņoto konsultāciju, psihoterapijas speciālistam **ir tiesības neturpināt sadarbību ar Klientu**. Šajā gadījumā psihoterapijas speciālista nomaiņa Projekta ietvaros netiek veikta.
- Ja konsultācija notiek attālināti, Klientam ir pienākums pieslēgties iepriekš saskaņotajām tiešsaistes konsultācijām. Gadījumā, ja Klients attaisnojošu iemeslu dēļ nevar pieslēgties tiešsaistes konsultācijai, viņš par to nekavējoties, bet ne vēlāk kā 12 stundas pirms konsultācijas norises brīdina psihoterapijas speciālistu, nosūtot ziņu elektroniski vai pa tālruni, un vienojas par nākamo konsultāciju. Ja Klients laikus nav informējis psihoterapijas speciālistu par nepieslēgšanos saskaņotajai konsultācijai, psihoterapijas speciālistam **ir tiesības neturpināt sadarbību ar Klientu**. Šajā gadījumā psihoterapijas speciālista nomaiņa Projekta ietvaros netiek veikta.
- Klientam ir tiesības pēc pirmās konsultācijas lūgt psihoterapijas speciālista nomaiņu, par to 5 (piecu) dienu laikā, bet vismaz 2 (divas) dienas pirms nākamās sarunātās konsultācijas, rakstiski informējot gan savu psihoterapijas speciālistu, gan Latvijas Sistēmisko un ģimenes psihoterapeitu biedrības (turpmāk - LSGPB) pārstāvi (e-pasts: info@gimenespsihoterapija.lv)
- Klientam ir tiesības pārtraukt konsultācijas pat tādā gadījumā, ja šis Klienta lēmums nesaskan ar sākotnējo Klienta un psihoterapeita vienošanos par konsultāciju apjomu un termiņiem. Šajā gadījumā Klients vismaz 2 (divas) dienas pirms nākamās sarunātās konsultācijas (ja tāda ir sarunāta ar psihoterapijas speciālistu) rakstiski informē Valsts bērnu tiesību aizsardzības

inspekciju (e-pasts: konsultativaiscentrs@bti.gov.lv) un LSĢPB pārstāvi (e-pasts: info@gimenespsihoterapija.lv) par savu lēmumu pārtraukt konsultāciju saņemšanu, apzinoties, ka turpmāka psihoterapijas speciālista konsultāciju saņemšana Projekta ietvaros nebūs iespējama.

- Domstarpību gadījumos Klients vēršas Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijā.

2. Psihoterapijas speciālista pienākumi un tiesības.

- Psihoterapijas speciālists savu profesionālo darbu organizē saskaņā ar LSĢPB un LPB ētikas kodeksiem, ievērojot Projekta ietvaros noslēgtā līguma nosacījumus. Ar abu biedrību kontaktinformāciju un Ētikas kodeksiem var iepazīties LSĢPB mājas lapā: www.gimenespsihoterapija.lv un LPB mājas lapā: www.psihoterapija.lv.
- Psihoterapijas speciālistam ir pienākums pirms konsultāciju uzsākšanas, Klientam saprotamā veidā izskaidrot konsultācijas principus, nosacījumus un metodes, kā arī sagaidāmos vēlamos rezultātus un iespējamās apgrūtināšās blakusparādības.
- Psihoterapijas speciālists apņemas nodrošināt konsultāciju laikā saņemtās informācijas konfidencialitāti, kā arī informē Klientu par konfidencialitātes ievērošanas nosacījumiem. Ar pilnu informāciju par konfidencialitātes ievērošanas nosacījumiem un izņēmumiem, Klients var iepazīties LSĢPB un LPB ētikas kodeksu sadaļā Konfidencialitāte.
- Izņēmuma gadījumā Psihoterapijas speciālistam ir tiesības un pienākums ziņot tiesībsargājošām iestādēm vai citām kompetentām iestādēm par apstākļiem, kas viņam kļuvuši zināmi konsultācijas laikā, ja pastāv pamatotas aizdomas, ka minēto apstākļu iestāšanās var apdraudēt psihoterapijas speciālista, Klienta vai trešās personas dzīvību vai veselību, kā arī sniegt ziņas par Klientu pēc šo iestāžu rakstiska pieprasījuma.

Esmu iepazinies/-usies ar klienta un psihoterapijas speciālista pienākumiem un tiesībām.

Paraksts_____

Ģimenes situācijas novērtēšanas aptauja

Aprakstiet savu ģimeni. Mēs labprāt vēlētos, lai Jūs pastāstītu, kādu šobrīd redziet savu ģimeni. Tas, ko Jūs uzskatāt par savu ģimeni, nosakāt Jūs pats.

Katram apgalvojumam atzīmējiet to atbildi, kura vislabāk raksturo Jūsu ģimeni. Nedomājiet pārāk ilgi par katru izteikto apgalvojumu, bet centieties atzīmēt tikai vienu no atbildēm katrā no jautājumiem.

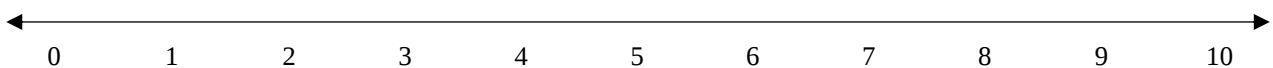
Nr.	Apgalvojums	Pilnīgi piekrītu	Piekrītu	Daļēji piekrītu	Nepiekrītu	Noteikti nepiekrītu
1.	Manā ģimenē mēs runājam viens ar otru par lietām, kas mums ir svarīgas					
2.	Cilvēki manā ģimenē bieži nesaka viens otram patiesību					
3.	Katrs no mums ģimenē tiek uzklusīts					
4.	Ir riskanti nepiekrīst mūsu ģimenē					
5.	Mums ir grūti atrisināt ikdienas problēmas					
6.	Mēs uzticamies viens otram					
7.	Es jūtos ģimenē nožēlojami					
8.	Kad mani ģimenes locekļi dusmojas, viņi apzināti ignorē viens otru					
9.	Šķiet, ka manā ģimenē mēs no vienas krīzes nonākam citā					
10.	Kad kāds no mums ir satraukts, ģimene par viņu rūpējas					
11.	Šķiet, ka manā ģimenē visas lietas vienmēr iet šķērsām					
12.	Ģimenes locekļi izturas nejauki viens pret otru					
13.	Cilvēki manā ģimenē pārāk daudz iejaucas viens otra dzīvē/lietās					
14.	Manā ģimenē mēs vainojam viens otru, ja kaut kas "iet šķērsām"					
15.	Mēs veiksmīgi spējam atrast jaunus veidus, kā atrisināt grūtības/problēmas					

Kādi vārdi vislabāk raksturo Jūsu ģimeni? _____

Galvenā problēma ir

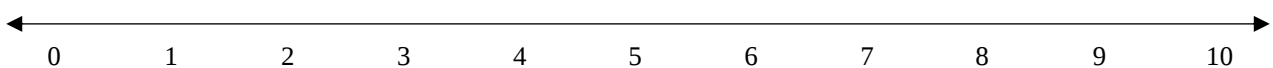
Nesagādā nekādas problēmas

Ļoti nopietna problēma

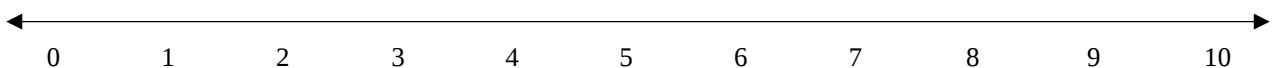
Ļoti veiksmīgi

Ļoti neveiksmīgi

Ḳoti noderīga

Bezjēdzīga/Nenoderīga

Jūsū vecums:

Dzimums:

(aizpilda Konsultatīvās nodaļas vadītājs)

Lēmums:

Konsultatīvās nodalas vadītāja paraksts:

Psihoterapijas speciālistu izvēle

1. Lūdzam izvēlēties 3 psihoterapijas speciālistus, kuru konsultācijas Jūs vēlaties saņemt.
2. Psihoterapijas speciālistam, kura konsultāciju vēlaties saņemt visvairāk, ailē “Speciālista izvēle” ierakstiet “1”, nākamajiem – “2” un “3”
3. Pakalpojuma sniedzējs centīsies ņemt vērā Jūsu izvēles; ja Jūsu izvēlētais psihoterapijas speciālists tuvākajā laikā nebūs pieejams, tiks piedāvāts cits speciālists.

Speciālista izvēle	Psihoterapijas speciālists	Psihoterapijas virziens	Prakses vieta
	Ruta Abramova	Ģimenes psihoterapija	Gulbenes novads
	Līga Bernāte	Psihoorganiskā psihoterapija	Rīga
	Dace Gailīte	Ģimenes psihoterapija	Smiltene, Valmiera
	Andželika Kāle	Ģimenes psihoterapija	Liepāja
	Lelde Kāpiņa	Ģimenes psihoterapija	Rīga
	Vita Kirilova	Ģimenes psihoterapija	Rīga
	Tatjana Kutuzova	Ģimenes psihoterapija	Rīga
	Ilona Laizāne	Ģimenes psihoterapija	Mārupes novads
	Baiba Miķelsone	Psihoorganiskā psihoterapija	Rīga
	Iluta Neimane	Ģimenes psihoterapija	Ventspils
	Inese Platpīre	Ģimenes psihoterapija	Ogre, Ikšķile
	Egita Pļaviņa	Ģimenes psihoterapija	Rīga
	Irina Rabša	Eksistenciālā psihoterapija	Daugavpils
	Vineta Šplīta	Psihodrāmas psihoterapija	Liepāja
	Sarmīte Štāle	Ģimenes psihoterapija	Liepāja
	Indra Tretjakova	Psihoorganiskā psihoterapija	Rīga, Ogres novads
	Gunārs Trimda	Ģimenes psihoterapija	Rīga
	Jolanta Ūsiņa	Ģimenes psihoterapija	Talsi, Rīga
	Ilva Vanaga	Ģimenes psihoterapija	Jelgava
	Ilona Zariņa	Ģimenes psihoterapija	Cēsis